

Gäller för: Klinisk fysiologi NÄL, Klinisk fysiologi Uddevalla Sjukhus

Innehållsansvar: Helen Samuelsson, (helsa5), Teamledare

Godkänd av: Ulf Cederbom, (ulfce1), Enhetschef

Giltig från: 2026-04-10

Giltig till: 2027-11-30

Utbildningsplan för god beredningssed, hygien och strålsäkerhet

Syfte

Att fastställa utbildningsplan på nuklearmedicin vid klinisk fysiologi avseende god beredningssed, hygien och strålsäkerhet.

Förändringar sedan föregående version

- Uppdaterade länkar.

Inledning

I grundutbildningen till biomedicinsk analytiker inom klinisk fysiologi ingår utbildningsavsnitt (som kan variera i omfattning beroende på utbildningsort) som berör beredningsförfarande av radioaktiva läkemedel, hygienfrågor och strålsäkerhet.

Introduktion sker då personal påbörjar placering/arbetsuppgifter inom sektionens arbetsområde. Fortbildning sker fortlöpande och återintroduktion sker när personal har haft ett uppehåll från den nuklearmedicinska verksamheten i mer än sex månader eller vid behov/önskemål.

Introduktion

Utbildningsplanen inom sektionen ska anpassas till vilka arbetsuppgifter berörd personal ska utföra. Vid introduktionen ska en genomgång ske av lokala rutiner och föreskrifter som är aktuella inom sektionen. Målet är att personal ska bli väl förtrogen med de lokala rutinerna, föreskrifterna, arbetsuppgifterna och ansvarsfördelningen på avdelningen.

Olika nyckelpersoner är ansvariga för de olika momenten, se: [Ansvarsfördelning för nyckelpersoner beträffande beredning och hantering av radioaktiva läkemedel](#)

Introduktion för beredande personal

För beredande personal ska genomgång av praktisk och teoretisk kunskap avseende utrustning, dokumentation, beredningstekniker, beredningar, strålsäkerhet och övrigt praktiskt arbete inom sektionen genomföras. Målet är att personalen ska kunna hantera alla arbetsmoment som förekommer i daglig verksamhet vid beredningen på ett för produkten och patienten säkert sätt. Dessutom ska personalen vara väl förtrogen med daglig dokumentation.

Kontroll av initial validering av aseptisk arbetsteknik genomförs av biomedicinsk analytiker se: [Validering av aseptisk arbetsteknik](#)

Utbildning i god beredningssed (GMP) och hygien ger en genomgång av myndighetskrav för beredning av läkemedel och en översikt om GMP-begreppets syfte och innebörd samt omfattar en fördjupning och behandlar följande områden: lokaler, ventilation, slussar, personal, hygien, dokumentation, utrustning, beredning, beställning och mottagningskontroll. Utbildningen hålls av sakkunnig farmaceut och målet är att personalen ska känna till de krav som finns på beredning av radioaktiva läkemedel.

Introduktionsutbildning i strålsäkerhet är ett myndighetskrav. Utbildningen ”Strålsäkerhet för Nuklearmedicin (NU)” ges i form av webutbildning eller av sjukhusfysiker, och uppfyller kraven på strålsäkerhetsutbildning i beredningsrum. Utbildningen kan kompletteras med praktisk mätövning.

[Checklista, Introduktion/återintroduktion för beredande personal, Nuklearmedicin](#)

[Intyg för introduktionsutbildning](#)

Fortbildning

Information i hygienfrågor och GMP, rapportering från externa kurser, ändringar i rutiner/beredningsinstruktioner och eventuella avvikelser sker på gemensamma arbetsplatsträffar (APT), utbildningstillfällen och BUS-möten.

För beredande personal genomförs varje år ett utbildningstillfälle avseende GMP och hygien samt vart tredje år ett utbildningstillfälle avseende strålsäkerhet.

Beredande personal genomför varje år validering av aseptisk arbetsteknik.

Återintroduktion

Återintroduktion sker då personal har haft ett uppehåll från arbete och beredning av radioaktiva läkemedel på mer än sex månader eller vid behov/önskemål.

Återintroduktion för beredande personal

Målet är att personalen ska vara väl förtrogen med de lokala rutinerna, föreskrifter, arbetsuppgifter och ansvarsfördelningen på avdelningen.

Genomgång av de olika arbetsmomenten för arbete i beredningsrum/dispensering sker tillsammans med sektionsledare/metodansvarig, se ”Checklista återintroduktion” i denna rutin. Målet är att personalen ska kunna hantera alla arbetsmoment som förekommer i daglig verksamhet vid beredningen på ett för produkten och patienten säkert sätt. Dessutom ska personalen vara väl förtrogen med daglig dokumentation. Vid behov genomförs GMP- och strålsäkerhetsutbildning.

[Checklista, Introduktion/återintroduktion för beredande personal, Nuklearmedicin](#)

Ansvar

Ansvarig för introduktion/återintroduktion signerar i checklistan när beredande personal kan utföra arbetsmomentet självständigt. Inaktuella moment stryks och signeras.

Dokumentation och arkivering

För beredande personal ska varje utbildningstillfälle dokumenteras i utbildningskortet enligt: [Dokumentation av utbildning och delgivning av rutiner](#).

”Checklista, Introduktion för beredande personal” och ”Intyg för introduktionsutbildning” sparas tillsammans i säkerhetsskåpet, NÄL när alla moment är dokumenterade.

”Checklista, Återintroduktion för beredande personal” sparas i säkerhetsskåpet, NÄL när alla moment är dokumenterade.

Information om handlingen

Handlingstyp: Rutin

Gäller för: Klinisk fysiologi NÄL, Klinisk fysiologi Uddevalla Sjukhus

Innehållsansvar: Helen Samuelsson, (helsa5), Teamledare

Godkänd av: Ulf Cederbom, (ulfce1), Enhetschef

Dokument-ID: NU10088-1069765838-93

Version: 8.0

Giltig från: 2026-04-10

Giltig till: 2027-11-30